

ОЛЬДЕНБУРГ Сергій Федорович (Ольденбург Сергей Федорович; 14(26). 09. 1863, с. Бянкіно, нині Забайкал. краю, РФ — 28. 02. 1934, Ленінград, нині С.-Петербург) — російський сходознавець. Акад. С.-Петербур. АН (1908; згодом — РАН, АН СРСР), ВУАН (1925). Закін. 1-у Варшав. гімназію (1881) і С.-Петербур. університет (1885), де був залишений для підготовки до професор. звання, від 1889 працював приват-доцент, 1897-99 — проф. 1887-89 вивчав буддизм. рукописи у б-ках Франції та Великої Британії, 1895 захистив магістер. дис. «Буддизмские легенды. Часть I. Bhadrakalpavadana Jatakamala». 1897-1934 — засн. і ред. міжнар. серії «Bibliotheca Buddhica. Собрание оригинальных и переводных буддизмских текстов» (до 1937 видано 30 т. у понад 100 вип.). 1904-29 — неодмін. секр. АН СРСР; водночас 1909-10 і 1914-15 очолював археол. експедиції у Сх. Туркестан; 1916-30 — директор Азій. музею АН СРСР (Ленінград). Один із лідерів, від травня 1917 — чл. ЦК партії кадетів; у липні-вересні 1917 — міністр нар. освіти Тимчас. уряду. Товаришував із В. Вернадським, за-

пропонував йому та М. Василенку стати заст. міністра нар. освіти, підтримував ідею створення під керівництвом РАН Груз. АН, УАН і АН у Сибіру. Зі встановленням рад. влади в О. проведено декілька обшуків, 4 вересня 1919 він був заарешт. як чл. партії кадетів, однак завдяки клопотанням науковців і літераторів (зокрема М. Горького) через 3 тижні звільнений. Від 1930 — засн. і перший дир. Інституту сходознавства АН СРСР (Ленінград). Організатор і методолог рос. буддол. та один із засн. рос. індол. шкіл. Досліджував історію, релігію, культуру Індії та Персії; проблеми буддизму, етнографії та історії сходознавства.

Основні праці

Общий обзор истории Персии со вторжения арабов. С.-Петербург, 1885; Персидский извод повести о Варлааме и Иоасафе. С.-Петербург, 1890; Буддийский сборник «Гирлянда джатак» и заметки о джатаках. С.-Петербург, 1892; Буддийские легенды и буддизм. С.-Петербург, 1895; Краткие заметки о некоторых непальских миниатюрах. С.-Петербург, 1905; Пещеры тысячи Будд // Восток. Кн. 1. Петроград, 1922; Les études orientales dans l'Union des Républiques soviétiques: Par Serge d'Oldenbourg. Paris, 1929; О некоторых новых индийских работах по истории и экономике Индии // Библиография Востока. Вып. 2-4. Ленинград, 1934.

Рекомендована література

1. Марр Н. Я. Памяти С. Ф. Ольденбурга // Пробл. истории докапиталист. обществ. 1934. № 3;
2. Сергей Федорович Ольденбург: Сб. ст. Москва, 1986;
3. Каганович Б. С. Сергей Федорович Ольденбург: Опыт биографии. С.-Петербург, 2006;
4. 2013.

Д. П. Урсу

Бібліографічний опис:

Ольденбург Сергій Федорович / Д. П. Урсу // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-76570>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).